

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/54130

6K= 38

Sayı : 30824082-610 6155
Konu : Muğla Milletvekili
Ömer Süha ALDAN'ın
Yazılı Soru Önergesi

08/2014
Aralık 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 03.11.2014 tarihli ve 43452547-120.00-200452 sayılı yazınız.

Muğla Milletvekili Ömer Süha ALDAN'ın Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/54130 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (2 sayfa)

MUĞLA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖMER SÜHA ALDAN'IN
TBMM 7/54130 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR :

Muğla'nın Milas ilçesi ile Aydın'ın Söke ilçesi sınırları arasında yer alan Bafa Gölü, oluşumu, doğal yapısı, tarihi zenginliği, bitki, hayvan, balık ve kuş çeşitliliği ile olağanüstü zenginliğe sahip bir doğa cennetidir.

Ancak, Bafa Gölü, bugüne kadar alındığı öne sürülen önlemlere rağmen hızla kirlenmektedir. Kirlilik nedeniyle göl ve çevresinde yaşayan canlılar olumsuz etkilenirken, aşırı yosunlaşma nedeniyle meydana gelen balık ölümleri kötü kokuya sebep olmaktadır. Bafa Gölü'ndeki kirlilik insan sağlığını da tehdit eder boyuta ulaşmıştır.

Milas Sanayi ve Ticaret Odası'nın yaptığı bir çalışmaya göre, Bafa Gölü'nün kirlenmesine şu etkenler sebep olmaktadır:

Bahar ve yaz aylarında gölde meydana gelen yosunlaşma, Büyük Menderes Nehrinin geçtiği il ve ilçelerden Bafa Gölü'ne taşıdığı kirli sular, Göl çevresinde ve Büyük Menderes Nehrinin geçtiği tarımsal alanlarda yapılan kimyasal gübrelemeler ve kimyasal ilaçlamalar, Gölün su havzasında bulunan zeytinyağı fabrika karasularının göle akması ve iki adet balık çiftliği.

Bu bağlamda;

- 1- Bafa Gölü'nün korunması için alınan önlemlerin yetersiz kaldığı görülmektedir. Bafa Gölü'nün ve barındırdığı canlıların korunması için bugüne kadar yapılan çalışmalara ek yeni tedbirler alınması düşünülmekte midir?
- 2- Bafa Gölü'nü kirleten zeytinyağı fabrikaları ve balık çiftliklerinin taşınması veya gölü kirlletmelerine engel olunması için bir girişimde bulunulacak mısınız?
- 3- Büyük Menderes Nehri'nin taşıdığı kirli sular için bir çözüm düşünüyor musunuz?

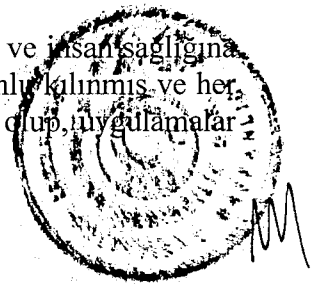
CEVAPLAR :

1- 2011 yılında mülga Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından göllerde su kalitesinin izlenmesine ilişkin olarak başlatılan çalışmalar, yüzey sularının izlenmesi ve alıcı ortam standartlarının belirlenmesine yönelik iş ve işlemler 645 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı'na devredildiğinden, ilgili Bakanlıkça yürütülmektedir.

Orman ve Su İşleri Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından Bafa Gölü Havza Koruma Eylem Planı hazırlanmış olup, plan çalışmaları Bakanlığımız ve diğer ilgili kurumlar işbirliği çerçevesinde sürdürülmektedir.

2872 sayılı Çevre Kanunu'na dayanılarak çıkartılan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği (SKKY) ile ülkemizin yeraltı ve yüzey suyu kaynakları potansiyelinin korunması ve en iyi biçimde kullanımının sağlanması amacıyla, su kirliliğinin önlenmesini sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu bir şekilde gerçekleştirmek üzere gerekli olan hukuki ve teknik esaslar, su ortamlarının kalite sınıflandırmaları ve kullanım amaçları, su kalitesinin korunmasına ilişkin planlama esasları ve yasaklar, atıksuların boşaltım ilkeleri ve boşaltım izni esasları, atıksu altyapı tesisleri ile ilgili esaslar ve su kirliliğinin önlenmesi amacıyla yapılacak izleme ve denetimlerin usul ve esasları belirlenmiştir.

Söz konusu yönetmelikte, her türlü faaliyet sonucunda oluşan atıksuların çevre ve insan sağlığına olumsuz etkisinin ortadan kaldırılması amacıyla arıtılarak deşarj edilmesi zorunlu kılınmış ve her bir faaliyet türüne göre atık suların alıcı ortama deşarj standartları belirlenmiş olup, uygulamalar bu çerçevede yürütülmektedir.

Bafa Gölü havzasında oluşan evsel ve endüstriyel atıksular da bu yönetmelikte belirtilen esaslar çerçevesinde arıtmakta ve alıcı ortama deşarj edilmektedir. Yapılan bu deşarj işlemlerinde mevzuata aykırı faaliyette bulunan kurumlara ve işletmelere bu kapsamda idari yaptırım uygulanmaktadır.

2,3- Ülkemizde faaliyet gösteren tüm işletmeler gibi, zeytinyağı işletmeleri de Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'nde (SKKY) belirtilen atıksu deşarj standartlarına tabi olup, bu işletmelerin atıksuları (zeytin karasuları) ancak ilgili sektör tablosunda belirtilen deşarj standartları sağlanacak şekilde arıtıldıktan sonra deşarj edilebilir. Alıcı ortama deşarj yapmayan işletmeler ise, zeytin karasularını Bakanlığımızca standartları belirlenmiş sızdırmaz lagünlerde toplayarak buharlaştırmakta veya atıksu arıtma tesisi olan başka işletmelere taşımaktadırlar. Mevzuatta belirtilen ve yukarıda açıklanan şartlar haricinde alıcı ortama atıksu deşarjı yapan tüm işletmelere 2872 sayılı Çevre Kanunu gereğince idari yaptırım uygulanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızca zeytinyağı sektöründen kaynaklanan atık suların (karasu) yönetimine ilişkin olarak bir proje başlatılmış olup, 2014 yılının Ağustos ayında TÜBİTAK-MAM ile sözleşme yapılmıştır. Proje sonucunda ülkemizde faaliyet gösteren zeytinyağı işletmeleri için bir yönetim planı ortaya konulacak olup, bu kapsamda sektörde daha az atık su üretimi meydana gelmesi ve oluşan atık suların daha etkin şekilde bertarafının sağlanması planlanmaktadır.

Bölgedeki balık çiftlikleri ile ilgili olarak ise, söz konusu tesislerden kaynaklanan atık suların, sonu deniz ile biten ve DSİ sulama kanalına paralel bir deşarj hattı döşenerek denize deşarj edilmesi, böylelikle balık çiftliklerinin Bafa Gölü üzerindeki kirletici baskısının bertaraf edilmesi planlanmaktadır.

Büyük Menderes Havzası sınırları içerisinde yer alan Bafa Gölü'nde mevcut su kalitesinin iyileştirilmesi ve evsel ve endüstriyel atıksuların Bafa Gölü'nde neden olduğu kirliliğin önlenmesi amacıyla, Büyük Menderes Havzası Koruma Eylem Planı (HKEP) çerçevesinde atık su yönetimi konusunda bütüncül bir yaklaşımla gerekli çalışmalar yapılmakta ve atık su bertaraf tesisleri planlanmaktadır.

Aydın ve Muğla İllerinin sınırları içerisinde yer alan Bafa Gölünün kalitesine etki eden faktörlerden biri olan Büyük Menderes Nehri, havzada bulunan tüm illerden kaynaklanan kirliliği taşıyarak göle ulaştığından, konu ile ilgili olarak Aydın ve Muğla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerimize 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili yönetmeliklere aykırı bir durum olup olmadığının tespit edilmesi ve gereğinin yapılması hususunda talimat verilmiştir. Büyük Menderes Nehrine atık su deşarjı yapan tüm noktasal kaynaklar denetlenmekte ve kanuna aykırı davranışlar hakkında gerekli idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Yapılan denetimler neticesinde Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinin 37 nci maddesine aykırı olarak deşarj yapan işletmelere 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca idari para cezası uygulanmıştır.

Konu ile ilgili olarak gerek şikâyet, gerekse Bakanlığımızın rutin çevresel denetimleri kapsamında denetimler devam etmektedir.

